

Central infart hantering, lokal rutin HEM 13466

Innehåll

Syfte och omfattning.....	2
Termer och förkortningar	2
Bakgrund.....	2
Behörighet	2
Heparinisering.....	2
Rutiner för spolning och omläggning	2
Spolning	2
Omläggning	2
”Klorhexidinförband”	3
Avlägsnande	3
På avdelningen.....	3
På mottagningen.....	3
Avsteg från beskriven rutin	4
Åtgärder vid avvikelse	4
Referenser	4
Dokumenthistorik	4

Syfte och omfattning

Beskriva policy för hantering av centrala infarter vid sektionen för hematologi (HEM). Riktat sig till vårdpersonal vid HEM.

Gäller även vid Medicinmottagningen Lasarettet i Enköping/hematologi (satellitmottagning till Hematologmottagningen).

Termer och förkortningar

CVK	Central venkateter
HEM	Sektionen för hematologi
HSCT	Blodstamcellstransplantation
PICC	Perifert inlagd central kateter

Bakgrund

Vid sektionen för hematologi vårdas patienter med nedsatt immunförsvar och därmed har ökad risk för att drabbas av infektion. För att minimera risk för vårdrelaterad infektion följer HEM den stramare rutinen av de två rutiner för hantering av centrala infarter som beskrivs i Vårdhandboken, dvs. sterila handskar.

Behörighet

Sjuksköterska som utfört hantering av central infart enligt introduktionsprogrammet.

Heparinisering

Rutinmässig heparinisering av central infart ska inte göras vid HEM. Rutinen är borttagen pga. bristande evidens på dess verknings samt beprövad erfarenhet från fyra andra sjukhus som också vårdar hematologiskt sjuka patienter (inkl. HSCT), där heparinisering av centrala infarter inte längre utförs.

Rutiner för spolning och omläggning

Vid HEM används sterila handskar vid omläggning av alla slags centrala infarter. Arbeta så att det höggradigt rena behålls höggradigt rent och det sterila behålls sterilt.

Spolning

Följ rutiner i [Central venkateter, CVK spolning och heparinisering – regionalt tillägg DocPlusSTYR-237](#)

Omläggning

Följ rutiner i:

[Central venkateter, CVK – Omläggning, byte av tillbehör – vuxna, regionalt tillägg DocPlusSTYR-236](#)

[SVP RU Hantering subkutan venport DocPlusSTYR-22209](#)

[Omläggning PICC-line \(Vårdhandboken\)](#)

”Klorhexidinförband”

HEM använder ett transparent förband med en klorhexidinglukonat indränkt patch vid omläggning av CVK och piccline. Förbandet fästes med patchen över insticksstället, en fyrkantig patch på CVK och en rektangulär på piccline. Det är kliniskt bevisats att denna rutin reducerar infektioner på centralvenösa infarter.

I händelse av infektionstecken kan det bli aktuellt med ”klorhexidin-förband” på fastläkt CVK som i vanliga fall inte läggs om längre.

Avlägsnande

Tunnelerad CVK opereras bort på operationsavdelning.

Korttids-CVK (sk stick-cava) avlägsnas på läkarordination och görs enligt [Central venkateter, CVK, Avlägsnande – vuxna och barn, regionalt tillägg DocPlusSTYR-227](#) (med fortsatt hänvisning till Vårdhandboken).

På HEM används sterila handskar och sandsäck.

Om trombocyter <50 – fråga läkare om trombocyttransfusion ska ges innan avlägsnande.

Efter tryck i 5–10 min sätts förband och därefter läggs en sandsäck över instickstället i 30 minuter, oavsett trombocytnivå. Sängläge gäller under tiden med sandsäck. Fri mobilisering efter tiden med sandsäck, om blödning har avstannat.

Dokumentera enligt rutin i [DP227](#).

På avdelningen

Alla infarter spolas i samband med användande. Därutöver spolas alla centrala infarter var 3:e dag, förutom vilande subkutan venport (utan nål) som inte spolas alls.

CVK läggs om var 3:e dag eller oftare vid behov. Fastläkt tunnelerad CVK (ca 4 veckor efter inläggandet) behöver inte läggas om, se rutin ovan ([DocPlusSTYR-236](#)).

CVK hos polikliniserad patient som kommer till avdelningen varannan dag läggs om var 4:e dag eller oftare vid behov. Vid inläggande vård av polikliniserad patient läggs CVK om var 3:e dag.

Subkutan venportsnål och förband byts var 5:e dag eller oftare vid behov. Nål dras vid utskrivning.

PICC läggs om var 7:e dag eller oftare vid behov.

Vid hemgång ska injektionsventilen bytas. (Den ska vara kvar då den skapar övertryck i systemet och motverkar att blod backar upp i slangen).

På mottagningen

Den centrala infarten spolas i samband med omläggning och användande.

CVK: Ingen intermittent spolning eller heparinisering.

PICC: Var 7:e dag

Subkutan venport: Ingen intermittent spolning eller heparinisering.

Avsteg från beskriven rutin

Vid avsteg från beskriven rutin skall orsaken dokumenteras i patientjournal i Cosmic.

Åtgärder vid avvikelse

Rapportera avvikelse som t ex skadad kateter, i Medcontrol enligt [Avvikelserapportering och hantering 13231](#) samt i journal om patient varit direkt eller indirekt involverad.

Referenser

Alla dokument med ID-nummer finns tillgängliga via Region Uppsalas dokumentplattform DocPlus <http://publikdocplus.regionuppsala.se/> där inget annat anges. Alla dokument med ändelse HEM är skapade av sektionen för hematologi. Länkar hämtade 2022-11-10 där inget annat anges.

[Central venkateter, CVK – Avlägsnande - vuxna och barn, regionalt tillägg DocPlusSTYR-227](#)

[Central venkateter, CVK – Omläggning, byte av tillbehör – vuxna, regionalt tillägg DocPlusSTYR-236](#)

[Central venkateter, CVK spolning och heparinisering – regionalt tillägg DocPlusSTYR-237](#)

[Handhavande vilande infart](#) (2022). Hämtad från www.vardhandboken.se – Katetrar, sonder och drän – central venkateter – spolning och heparinisering (längst ner på sidan).

[How often should a Port-A-Cath be flushed?](#) (2005). Kuo, Y. S., Schwartz, B., Santiago, J., Anderson, P.S., Fields, A.L., Goldberg, Gary L. Cancer Investigation. Vol 23, 15. P. 582-585. Hämtad den 15 januari 2016 från Taylor & Francis online.

[Omläggning PICC-line](#). (2022). Hämtad från www.vardhandboken.se – Katetrar, sonder och drän – PICC-line - Omläggning.

[SVP RU Hantering subkutan venport DocPlusSTYR-22209](#)

Dokumenthistorik

Version	Orsak / ändring	Datum
För dokumenthistorik version 1 XD211 till version 4 DP13466, se version 5 DP13466. Författare: Susanne Nilsson (ssk) 2013-11-24 till 2018-01-09		
5	Tillagt rutin Avlägsnande – komplettering till regionövergripande DP227. Vid hemgång ska propp sättas på. Granskare: Honar Cherif, Kristina Carlson, Gun-Marie Jäger, Ulrica Sundström, Nina Lundberg, Janet Lundqvist, Merete Adegunle	2020-12-09
6	Delegering omläggning borttagen. Vid avlägsnande: Sängläge under tiden med sandsäck. Omläggning CVK för pol-patient var 4:e dag. Injektionsventil på CVK vid hemgång. Ingen intermittert spolning vid vilande CVK. Reviderad av Merete Adegunle. Granskare: Gun-Marie Jäger, Margarita Kalafati, Ida Lindgren, Janet Lundqvist, Gunnar Larfors, Kristina Carlson.	2022-11-25